

Pět otázek pro Aloise Míku

na téma: budoucnost energetiky

Jak je na tom v oblasti rozvoje obnovitelných zdrojů energie Česká republika v porovnání s Německem?

Rozdíl je velký. Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů se v ČR v roce 2014 podílela na celkové brutto výrobě elektřiny cca 12 procenta a v roce 2015 12,6 procenta. Stejný ukazatel v Německu byl v roce 2014 26,2 procenty a v roce 2015 30,1 procenty a v roce 2016 dále stoupá. Česká republika ukončila v podstatě (až na výjimky) provozní podporu nových výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů po 1. 1. 2014. Současná podpora, například „Nová zelená úsporám“, představuje jenom omezenou investiční podporu. Německo naopak svůj systém podpory stále udržuje, resp. ho mění. V roce 2016 provedlo Německo rozsáhlé změny v celém komplexu legislativy týkající se obnovitelných zdrojů. Od příštího roku budou pro velké fotovoltaické elektrárny a větrné elektrárny na pevnině zavedeny aukce namísto pevných výkupních cen. Cílem je prosadit tržní princip a dosáhnout snížení vysokých výkupních cen elektřiny. První zkušební aukce tento trend jednoznačně potvrzují. Pro menší obnovitelné zdroje jsou ale podmínky změkčeny, a pro obyvatelstvo dokonce stále platí původní systém pevných výkupních cen (feed-in tarify). Německo tak pokračuje ve výrazné systémové podpoře obnovitelných zdrojů, ale snaží se zavádět tržní mechanismy.

Co je největší brzdou rozvoje obnovitelných zdrojů energie v České republice?

Jedná se určitě o komplex příčin. Je faktem, že naše geografické podmínky nepředstavují úplně nejlepší prostředí pro solární a větrnou energetiku. Na druhé straně je asi největším negativem měnící se legislativa, nestabilní podnikatelské prostředí a rovněž tak kolísající politická podpora. Po zrušení systémové podpory rozvoje obnovitelných zdrojů v roce 2013 zatím nepřišel žádný nový ucelený systém s výjimkou „Nové zelené úsporám“, ale i na ni se muselo delší čas čekat.

Jak ovlivňuje německá strategie

Energiewende českou přenosovou soustavu?

Významně. Největší zdroje elektřiny z obnovitelných zdrojů, konkrétně větrné elektrárny,



Foto: Jiří Coufal

ALOIS MÍKA

Senior Energy Expert

Pracuje ve společnosti ČSOB Advisory a. s. Předtím se dvacet let pohyboval v oblasti energetiky při nákupech a prodejkách společností. Působil v elektroenergetice, plynárenství, uhelném i naftovém průmyslu. Byl členem dozorčích rad či představenstev řady energetických společností, mimo jiné Jihomoravské plynárenské, Jihočeské plynárenské, Západočeské energetiky, Severočeských dolů.

**NEJVĚTŠÍ BRZDOU V ROZVOJI
OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ
JE MĚNÍCÍ SE LEGISLATIVA
A POLITICKÁ NESTABILITA.**

jsou v severních státech Německa. Naopak vysoká spotřeba průmyslových států Bavorska a Bádenska-Württemberska představuje největší koncentraci poptávky po elektřině. Německo zatím nemá vybudován tzv. Südlink, tj. soustavu velkokapacitních přenosových linek ze severu na jih. Výstavba tohoto spojení bude mimochodem stát zřejmě třikrát více než původně předpokládané náklady ve výši 4 miliard eur.

V minulých dnech bylo oznámeno, že opět dochází ke zpoždění termínu kompletního dokončení, a to až do roku 2025. V důsledku toho platí dopad na českou přenosovou soustavu, kdy dochází k tzv. přetokům a elektřina ze severu Německa proudí na jih či do Rakouska přes naši nebo polskou přenosovou soustavu. Proto ČEPS přistoupil k vybudování regulačních transformátorů mezi českou a německou přenosovou soustavou. Tento systém (transformátory s regulací fáze) pomůže ke stabilizaci přenosové soustavy, ale samotné přetoky neodstraní. Stejný systém již zavedli Poláci. Německo si je vědomo tohoto problému. V současné době například leží v Německu na stole návrh legislativy, která by severní státy označila jako „grid congestion zones“ (oblasti s přetíženou přenosovou soustavou). Pro tyto oblasti by potom platila omezení pro roční povolené nárůsty kapacit z obnovitelných zdrojů.

Z hlediska ratifikace Pařížské dohody potřebuje Česká republika antifosilní zákon?

To je velmi složitá otázka. V příštích měsících se začne pracovat na detailech implementace Pařížské dohody, která 4. 11. 2016 vstupuje v platnost. Na to bude nepochybně reagovat i EU. Je otázkou, jak budou tyto podmínky rozpracovávány na úrovni jednotlivých členských států EU. Případné přijetí antifosilního zákona by mělo nepochybně napomáhat plnění klimatických cílů podle Pařížské dohody.

Jaké by mohlo mít přijetí zákona dopady na konkurenceschopnost českého průmyslu?

Česká republika je zemí s velkým podílem průmyslu, a snižování emisí musí být tedy velmi pečlivě vyvažováno s ohledem na tento fakt. Německo si také chrání svůj průmysl. Velké německé podniky představující páteř německé ekonomiky a vývozu jsou kupříkladu osvobozeny od poplatků na obnovitelné zdroje, a tuto zátěž proto nesou menší podniky a obyvatelstvo. Český průmysl má dnes jen omezení výše tohoto poplatku do 495 Kč/MWh. Český průmysl by tedy měl tuto situaci a jednání využít k tomu, aby pro sebe prosazoval podporu pro opatření na snižování spotřeby fosilních paliv. ■

DAGMAR KLIMOVIČOVA